

Deken De Gendt: 'We moeten vijftien jaar vooruit kijken.' (foto Boni)

DEKEN DIRK DE GENDT: DEPANNEUR VAN ONZE 'VERWEESDE' PASTORALE ZONE

Wie is deken Dirk De Gendt die na het afscheid van pastoor Koen tijdelijk voor diens vervanging instaat? We gaan hem opzoeken in de wat somber ogende pastorie aan de voet van de Sint-Amanduskerk in Strombeek-Bever. Ook zijn bejaarde moeder woont daar. 'Ik kook voor haar en waak erover dat ze niets tekort komt.'

Dirk is afkomstig van Mechelen en de jongste van wat hij een ietwat gecompliceerd gezin noemt. Hij heeft twee halfzussen uit het eerste huwelijk van zijn vader die later, met zijn tweede vrouw twee zonen kreeg: Dirk en zijn oudere broer. Er was ook een pleegzoon in het gezin. Zijn ouders waren kritische christenen.

Dirk: 's Zondags na de mis had mijn vader het altijd over de preek. Hij was het vaak niet eens met de pastoor. Daar werd dan aan tafel over gediscussieerd. Zowel hij als mijn moeder waren vakbondsafgevaardigde. Wij groeiden op in een sfeer van sociaal engagement. Dat werd bij mij nog versterkt door mijn jaren bij de kajotters.'

Hij koos voor het priesterschap, studeerde vanuit het seminarie geschiedenis en theologie aan de KU Leuven. Daarna zond kardinaal Danneels hem naar Rome waar hij vier jaar kerkrecht studeerde. Terug in ons land werkte hij lang als pastoor en daar is nu al geruime tijd de taak van deken bovenop gekomen.

En laat nu één van de opdrachten van een deken zijn dat hij parochies zonder pastoor depanneert.

De stoplap

‘Wij zijn de ‘stoplap’ zolang het nodig is,’ zegt Dirk lachend. ‘En het is niet uitzonderlijk dat een pastoor wegvalt: hij gaat met pensioen, of wordt ziek, overlijdt, kan zijn draai niet vinden, of neemt een sabbath-jaar vanwege een burn-out door de te hoge werkdruk.’

In de verweesde parochie of pastorale zone waar hij terecht komt, heeft de deken dezelfde rechten en plichten als een pastoor. De vervanging kan van korte duur zijn, maar kan soms maanden tot zelfs jaren aanslepen. Ik vertel hem dat ik las over parochies waar leken alles draaiend houden in afwachting van een nieuwe pastoor. Ze werken wel samen met een priester die af en toe komt, onder meer voor de mis en voor pastoraal overleg.

Deken Dirk: ‘De eindverantwoordelijke moet altijd een priester zijn. Maar die hoeft niet in de parochie te wonen zoals we dat vroeger gewoon waren. Die situatie noemen we het **Petrus-type** omdat die apostel lang in dezelfde gemeenschap verbleef. Paulus daarentegen was constant op reis, van de ene gemeenschap naar de andere. Hij hield zijn bezoeken kort. Dat is het **Paulus-type** en daar gaan we naartoe. Bekijk je het wereldwijd, dan bestaat dat type al vijftig jaar. In Afrika is het op veel plaatsen normaal dat een priester één keer om de zes weken langskomt. In de tussentijd nemen catechisten of religieuzen de dienst waar. We moeten beseffen dat ook wij weg moeten uit een verouderde structuur. Als er nu een probleem is, doen we kleine aanpassingen. Er valt bijvoorbeeld een vrijwilliger weg. We proberen die te vervangen zodat we kunnen verdergaan zoals we bezig waren. Terwijl we vooruit moeten kijken: waar willen we naartoe, waar zullen we over 15 jaar staan?’

De deken is goed op de hoogte van het **Paulus-type**. Als voorzitter van de Belgische en Luxemburgse afdeling van *Kerk in Nood* reist hij veel. In landen als o.m. India, Irak, Sri Lanka zag hij hoe christenen erin slaagden om in moeilijke omstandigheden en met weinig priesters hun geloof te beleven.

Op verkenning

Terug naar onze pastorale zone. Dirk denkt dat wij niet lang op een pastoor zullen moeten wachten. ‘Maar jullie zullen hem waarschijnlijk moeten delen met meer parochies dan vandaag.’ Zover zijn we echter nog niet. De deken is Merchtem, Mollem en Bollebeek nog aan het verkennen. Hij zegt alvast onder de indruk te zijn van de dynamiek van onze pastorale zone: ‘Ik zie veel gedreven krachten in de zoneploeg, de catechese, de liturgie, het bestuur, de vele verenigingen.’ Om zicht te krijgen op de groepen en hun werking, las de deken de verslagen van de groeps gesprekken die vorig jaar plaatsvonden met pastoor Koen. Daar gaat hij nu mee verder. Toen hij, jaren geleden, pastoor was in Leuven, heeft hij in Rome een opleiding voor spirituele begeleiding gevolgd. Dat kwam en komt hem goed te pas.

Een (door het coronavirus beperkt) aantal kerkgangers heeft deken Dirk inmiddels ook als priester leren kennen in de vier weekend-missen en de wekelijkse viering op woensdag.

Tijdens het interview had hij het met zichtbaar genoegen over zijn initiatief om de laatste zondag van mei een openluchtmis te vieren op de parking van de Merchtemse kerk. ‘Daar mogen eindelijk vijftig mensen aanwezig zijn. Ook het beeld van Onze-Lieve-Vrouw ter Noodt zal daar staan. Het zal ook Maria deugd doen weer eens een frisse neus te halen.’

Voor de foto neemt hij ons mee naar de tuin van de pastorie. Daar wijst hij naar een met planken opgetrokken hut die hij zijn ‘mancave’ noemt, zijn man-grot. We zien een tafel, een lamp, een computer. Is het zijn bureau? ‘Nee, die ligt op de eerste verdieping en in huis mag ik mijn sigaar niet roken. Maar in mijn mancave wel.’ Zo zie je maar dat kleine onvolmaaktheden ook een deken niet vreemd zijn.

T.S.